

Razgled po svetu.

RUSIJA.

Petrograd, 30. junija. Kakor se je zvedelo, je car si pustil predstaviti Preobrajensky pešpolk in sicer v Petrovem dvoru, katerega je nagovoril ter predbacival lojalna dejanja, ki so jih vojaki provzročili s tem, da so se pridružili revolucionarnemu gibanju. Car je sklenil svoj govor z besedami, da ne bode nikdar več oblekel uniformo polka.

Splošno pa tudi glavno vojaško načelstvo ne zakriva, da v armadi ni več discipline in reda. Tudi se govori, da je celo revolucionarno gibanje med vojaštvo zasidlo sedanje parlamentovno postopanje in ne bode čuda še v slučaju resnega konflikta vojaštvo potegne z ljudstvom, ki nasprotuje monarhiji.

"Slovo" poroča, da se na dvoru zelo bojijo splošnega vojaškega upora, ter so za slučajno potrebno rešitev carja in njegove družine pripravili že vse potrebne stvari. Neki brzoparnik je dan na dan pripravljani, v slučaju da car pobegne, na odhod. Ta brzoparnik straži nebroj vojnih ladij, katere so opremljene z brezžičnim brzojavom, ki bi ga rabili v slučaju da uporniki razdenejo brzojav, kar bi bila posledica, da bi car ne zamogel sprejemati zmanjših poročil. Poljedelski ministar s svojimi pristaji sili carja v razpustitev parlamenta, ker ta je prenehal biti postavejajalna moč in je postal le središče revolucije.

Ministri so carju zagotovili, da se na neki del armade z gotovostjo zanaša. Kakor se sliši, namera car, kljub temu, da je vladarstvo skoraj na najnižji stopinji iti na počitnice v zapadno Evropo. Spremljala ga bode vojna mornarica na njegovem potu. Sedaj živi car v Petrovdvoru prav po jetniško. Nikdar ne zapusti to malo posestvo. Le v grajski park še zahaja, kjer se razvedruje z igro.

Odkar pa je car zvedel, da njegova telesna straža to je Perobrajski polk ni več zanesljiva, ga tudi igra tenj ne zanima več. General Trepov, kateri je kot palačni poveljnik odgovoren za carjevo osebo, je varstvene naredbe zdato pomnožil. Domačo vojaštvo je odstavil, in sedaj stražijo carja le Cirkašci, Mameluki in Tatarji in ti tvorijo sedaj tudi carjevo služinčad, kajti Trepov je pustil odstraniti vse prejšnje carjeve služabnike, ker se je dobilo tudi med njimi take, ki so somišljevali z ustajniki.

Na prostor Petrovega dvora nima nikdo pristopa in živa meja bajonetov, sabelj, pušk in topov obdaja graščinski prostor. Na temu posestvu se počuti car najbolj varnega. Razglasilo se je, da bode Petrovdvor zapustil, ker se je med tamošnjim vojaštvom in in carskimi služabniki zasledila zarota. Ta vest se dementira, vendar je resničana in posledice te so bile odstranitev služinčade in odpustitev poveljnika straž generala Plesketa, katerega nadomestuje sedaj polkovnik Lermontov.

Moskva, 30. junija. Po nekaterih okrajih so imeli delavci svoje shode, na katerih so obsojali in napadali vlado in carja. Na shod je prišlo tudi nekaj policistov, ki so bili delavsko preoblečeni. Ko so jih delavci zapazili in spoznali so jih tako pretepli in pobili, da je njih stanje jako opasno. Varšava, 30. junija. Ko je hotel poveljnik železniških orožnikov vstopiti v svoj voz, je nekdo vrigel bombo pod njega. Kočjaž in en o-

rožnik sta bila težko, poveljnik sam pa lahko ranjena.

Mož, kateri je bombo vrigel, je ubežal.

Samara, 30. junija. Kmeti so v tukajšnji sosedščini razdejali poslopja in posestva, ter napravili škode za \$250,000.

AVSTRIJA.

Štrajk preprečen.

Dunaj, 30. junija. Veliki štrajk zidarjev, na katerem bi štrajkalo 150,000 mož, je vsled posredovanja vlade preprečen.

Zidarjem se bode ugodilo in tudi splošna in enaka volilna pravica, katere zahteva je bila glavni vzrok nameravanega štrajka, je zagotovljena.

Sam cesar se je izjavil za splošno pravico volitve in preuredba sedanjega volitvenega sistema.

Z uvedbo splošne volilne pravice bode v Avstriji sosebno za delavski sloj mogoča obramba proti svojim neprijateljem, kajti kdor je poznal dosedanje razmere v Avstriji, mora vedeti, da delavec ni imel do sedaj nobenega upliva še manj pa pravice.

Izvedba kakega štrajka v povoljnem smislu je bila skoraj nemogoča, kajti primanjkovalo je sposobnih voditeljev. A sedaj ko bode tudi nižji sloj zastopani ne le v parlamentu, pač pa tudi na drugih važnih mestih, bode se tudi te nedostatke odpravilo.

Iz tega posnemamo, da je tudi v Avstriji delavec mogoča sila in da tej sili se mora klanjati tudi vlada.

Zadolženi ogerski poslanci.

Prav škandalozna vest prihaja iz Budapešte.

Člani ogerskega parlamenta so menda tako slabi plačevalci dolgov, kakor so prefrigani krakerlerji.

172 poslancev so pred nedavno časom dijete zarubili. V 20 slučajih so poslanci dolgovali na igri, triinajst so se sposodili denar za volitve, a ga še niso vrnili. 26 poslancev pa niso podpirali svojih družin in so obsojeni plačevati alimente. Proti drugim pa se je dolg že iztožil. Prav lepo kaže podoba iz kakih elementov sestoji ogerski državni zbor.

Napad na župnika.

V Kringi pri Tinjanu na Primorskem so kmetje naskočili farovž in ga skoraj demolirali. Razbili so vse pohištvo in pometali pri oknih. Župnik je pobegnil in si s tem rešil življenje. Orožniki so zaprli 13 oseb. Vzrok temu kmetiškemu puntu je, da je župnik v svojih pridigah kmete hudo žalil.

NEMOJA.

Stopnja in stan.

Cesar Viljem razločuje stopnjo in stan posameznikov. Neki list je ponatisnil njegove tri govore, katere je v zadnjem času govoril. Prvi govor je sprožil v samostanu plemenitih gospa. Predstojnico je nazival: "Visokočastita gospa opatica."

Drugi govor je držal, ko je hursarje pripeljal v Kreefeld in rekel je županu mesta: "Hvala Vam izrekam za prijazen sprejem."

Tretji govor je bil pa posvečen rudarjem, kateri se vrnili iz Francoskega, kjer so reševali ponesrečene v Courriers.

Wiljem je "zapovedal", da se imajo ti rudarji po njih povratku njemu predstaviti. Zgodilo se je. Rudarji so prišli, in cesar jih je nagovoril: "Zaukazal sem Vas pripeljati k meni, kjer Vam v imenu cele države izrekam za Vašo požertovalnost zahvalo.

Razloček nagovorov je pač jako

karakterističen za vpogleda cesarja.

Plemenitašnja nagovori: "Visokočastita gospa"; mestnega nadžupana "Vi gospod nadžupan", delavca pa z "Vi" in "Vas". — Čudno, da ni rabil besedice "Ti", kakor so jo vporabljali njegovi predniki, če so klicali svoje podložnike.

TURCIJA.

V Yemenskem okraju v turški Arabiji je med rezervisti zbruhnil upor radi tega, ker jih po dokončanem službovanju niso pustili na trajen dopust.

Poveljnik Felzi paša, pa je ukazal iz terdnjav pripeljati topove in pustil na rezerviste streljati, katerih je več stotin obležalo mrtvih na bojišču.

Ustajniki arabskih rodov se bližajo Amranu, in je prišlo že do vroče bitke med njimi in turškimi četami.

Na obeh straneh je veliko število mrtvih in ranjencev.

ANGLEŽKO.

Velika nesreča na železnici.

Velika nesreča, ki se je pripetila na progi Plymouth in London na Engleskem, zahtevala je veliko žrtev. 27 ljudi je bilo ubitih, med temi je bilo 23 Amerikancev, kateri so z brzoparnikom "New York" ravnokar dospeli v Plymouth luko.

Ranjenci je tudi veliko število. Med ranjenci in usmrčenci so tudi ljudje iz Chicage.

Na temu vlakcu se je vozil tudi New Yorški župan McClellan, kateri je pa ostal nepoškodovan.

Nesreča se je pripetila v nedeljo zjutraj ob 2 urah. Vlak je vozil s hitrico 70 milj na uro, ter je dirkal z nekim drugim vlakom. Skušala sta, kedo bode preje prispel v London. Prehitra vožnja je povzročila, da je vlak skočil s tira, ter se skoraj popolnoma razbil in posledica temu je 27 mrtvih in veliko ranjenih.

Britske pomorske vaje.

Britske pomorske vaje so sedaj končane. Vadili so se z ladjami v napadu in obranu, a vse kar so imeli o tem poročati poročajo, da se je nekaj ladij pozgubilo in da jih ne morejo najti.

To je skromna kritika izvajevanja britskih pomorskih vaj!

Ameriške vesti.

6 rudokopačev usmrčenih.

Eveleth, Minn., 30. junija. V nekem rudniku, ki se nahaja med Biwabikom in Aurora, pripetila se je razstrelba smodnika, katere je ubila 6 rudarjev.

Imena tih še niso znana.

Bojijo se resnice.

Topeka, Kans., 30. junija. Trust javnih knjižnic je Upton Sinclair-ov roman "The Jungle" proglasil nespodobnim berilam za javne knjižnice, ter ga izobčil iz svoje zbirke. Če so ti dobili tak nalog od mesarskih magnatov, to poročilo ne pove.

Noče dopusta.

Tajnik poljedelskega oddelka Wilson je izjavil, da ne gre na dopust, dokler se ne izvede organizacija, katero potrebujejo za izvedbo postav tika se mesnega ogleda. Za to delo, bode porabil čas, ki mu je odmerjen za dopust.

Tudi nova postava glede živil mora biti kmalo izdelana in priti v veljavo v najkrajšem času. To zadevo pa hoče Wilston pripustiti D. H. Wileyu, predstojniku kemičnega oddelka.

Pijani pazniki so provzročili streljanje na strajkujoče.

Dillonvale, 2. julija. Uradna preiskava je dognala, da je bil pri večerajših kravalih v Bradley ustreljen 1 mož a nevarno ranjena dva moža, drugih sedem pa tudi teko ranjenih.

V nedeljo popoldne prišlo je 20 paznikov, kateri so nastavljeni v Plum Run v Bradley in so v neki tamošnji gostilni popivali. Pet od teh je za nekaj časa zapustilo krmo in so na prostem s svojimi puškami pričeli streljati v zrak.

Straža, ki je bila nastavljena na drugi strani, je bila mnenja, da so strajkujoči napadli paznike in radi tega je straža pričeli streljati na strajkovce.

Zadnji so tudi odgovarjali s strelom in cela bitka je trajala tri ure.

Vse hiše v naselbinah, izvzemši dve, so po streljih poškodovane.

Žene in otroci strajkujočih so bežali na razne strani sosebno pa so še skrivali po kletih, med tem ko so nekateri neoboroženi strajkovci se skrivali za hišami. Na to so stražarji naskočili delavce, kateri naskok je imel prejemovane žalostne posledice.

Zastrupljene klobase.

Po zavžitju klobas je družina Dgusa na št. 354 W. North Ave. zbolela. Med tem ko sta oče in mati ostala pri življenju, je njun 2½ leti stari otrok umrl.

Zdravnik je konstatiral Ptomain-sko zastrupljenje.

Koroner je o tem dogodku obveščen in tudi državno pravdnštvo ima celo zadevo v svojih rokah.

Preiskava zavarovalnic.

Sedaj doveršena preiskava zavarovalnic je obelodanila res jako "fletne" stvari o gospodarstvu teh zavodov, posebno pa od zavarovalnice za življenje "Mutual". Ta zavarovalnica je bila največja molzna kravica za nekatere višje uradnike posebno pa za ravnatelje itd.

Ta zavarovalnica je zgubila zadnje čase na premoženjski vrednosti celih \$5,723,633. Tudi je svojim pristajšem posojevala denar, brez da bi zahtevala jamstva ali pa h'potekarne vknjižbe. Takih hipotek je 131 in znašajo \$3,000,000. Od teh so že sedaj vpisali \$707,680 na izgubo.

Prejšnji predsednik si je v teku enega leta zaračunal za vožnje po izvoščkih \$4,260 in te zneske bode moral družbi povrniti.

Nekemu drugemu je družba posodila \$300,000 a za ta dolg se ni napravila niti najmanjša listina, a najlepše je še to, da dolžnik nima nobenega premoženja. Na kak način je šel ta lepi znesek rakom zvižgat, se ni moglo dognati.

Predsednik McCurdy si je sam nastvil plačo in sicer nič več nič manj kakor na leto \$150,000.

Neki član oskerbniškega odbora je samo za svoje svete dobival po \$5,000 na leto.

Odvetnik družbe je imel v hiši družbe krasno stanovanje obstoječe iz neštevilno sob.

Za to stanovanje je plačeval starnarine \$20,000 na leto, on pa je od družbe dobival za malenkostne usluge celih \$15,000. Imena tega odvjetnika ni znano, vendar pravijo, da je s predsednikom v sorodu. Za celih \$913,874 izdatkov, pa uradništvo ne more podati nikakih dokazov.

Pač lepo gospodarstvo!

Thawov proces.

Miljonar Thaw, kateri je milijonarja White ustrelil, se v ječi prav dobro počuti, kajti je in pije, kar se mu poljubi in spi tudi na mehki postelji. Le temu se ne more načuditi, da ga njegova mlada žena Evelyn

na ni včeraj v ječi obiskala, vendar danes t. j. 2. t. m. se mu je vroča želja spolnila, kajti ženičca ga je obiskala in ostala pri njem nekaj uric.

Iz "boljših krogov".

Pittsburg, Pa., 29. junija. Dva mlada gospodiča iz "boljših krogov", in sicer F. S. Caley, nečak milijonarja Caleyja in sin umrlega magnata oljskega trusta Caleyja, je policija zasačila, ko sta se ravno v stanovanju Laughlina utihotapila z namenom da bi kradla.

Eden tih uzmovičev je star 21, drugi 22 let.

Seveda "boljši krogi" se trudijo na vso moč, da bi cel ta škandal zakrili in se sedaj zgovarjajo, da sta bila "tatova" pijana.

Oba sta pa vže izpraševalnemu sodniku izjavila, da sta nameravala v Laughlinovi hiši ropati. Sodnik pa je vže odredil dan obravnave in rekel, da imata ta dva "miljonarčka" še druge ulome in tatvine na svoji vesti.

Ujetništvo tih dveh mladih je uprizorilo čeznanske senzacije, temveč pa še radi tega ker sta bila oba tatova prič proti policistu Ullanu, kateri je bil obdožjen umora na lahkoživcem Youngom in bode sedaj tudi ta zadeva zadobila drugo stališče.

V Ameriki je vse mogoče.

Bogatašem so se menda vže pristudile dosedanje vrste zabav, kajti gospa Stuyvesant iz Newporta, R. I., si je zamislila novo zabavo.

Dne 4. julija bode pripravila veliko večerjo, k kateri bode povabila vse Newportške mogotce.

Po večerji bode v parku ples, a plesalci in plesalke bodo oblečene v kopalne obleke. Seveda mogotci vže komaj pričakujejo te zabave, katera jim bode najbrže nudila izvanrednega užitka ob pogledu suhlitih "boželjnov" divnih plesalk. O Amerika, Amerika!

Strojniki pozor.

Strojnike (mašinste), posebno pa take kateri pripadajo k uniji, svarimo iti v Indianapolis, kajti tam so strojniki vže 2 meseca na štrajku.

Iz različnih delov dežele so agenti zvaljali delavce, ter jim obljubljali vsakovrstne udobnosti. Ljudem se je obljubljilo po 30 do 37 centov na uro, a kadar so prišli tja so jim ponujali najmanjšo plačo.

Po večinoma so pridobili take ljudi, kateri ne razumejo angleškega jezika. Kontraktorji so jim dali podpisati pogodbo, ter jim odvzeli in zaprli kovčke in obleko. Če pa delavci spoznajo, da so bili prevarani, ter nočejo opravljati skabska dela, takrat jim podjetniki nočejo izročiti obleke in kovčke.

Tu je dokaz, kako podlo postopajo člani Metal Traders Association. Če bi delavec tako postopal, koliko krika bi bilo od kapitalističnega časopisja, a o početju kapitalistov pa molči in le privatnim poročilam se imamo zahvaliti, da smo to zvedeli, drugače bi ne morali pribiti to kapitalistično falotstvo.

Podporni društvi "Slavija in Slovenija" priredite dne 26. avgusta t. l. skupni veliki letni izlet in sicer v Atlas Park ob narodnem pokopališču.

Kakor čujemo izza kulis se veselilni odbor kaj pridno pripravlja, da bode izletnike v vsakem oziru zadovoljil.

Podrobnosti o tem bode mo že pravočasno naznanili.

Cenjenim naročnikom in rojakom naznanjamo, da je sodrug Matija Jakopin pooblaščen pobirati za naš list naročnino in nabirati naročnike.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

XVI.

— Kje? Ali ga poznaš?
— Kdo da je, ne vem, a videl sem ga pri Ljudmili, tisto jutro, ko sem pri tebi prenočil.

— Torej še ni konec tih zarot!
— Kakor se kaže, še ne. Mož mora biti kak avstrijski agent.

— Ali naznaniva to policiji? je vprašal Svetlin.

— Čemu? Doberlet je tako prekanjen, da ga ne bodo vjeli izlepa, sicer pa ne smem ničesar storiti, dokler ne vem, čem ti Ljudmila spet v kaki zvezi s tem človekom. Konrada bi to ubilo, če bi prišlo na dan, da je njegova žena vohunka.

— K Ljudmili ta človek ne hodi, je zatrjeval kaplan. Še nikdar ga ni bilo pri nji, odkar jo nadzorujem.

— Kdo ve! Morda se je vtihotapil, ne da bi ga bil kdo videl.

— Kvečjemu če je prišel z Grada na dvorišče. Z dvorišča pride lahko k Ljudmili, ne da bi ga kdo zapazil.

Pri Doberletu se je začel neki šum. Kopitar in Svetlin sta se previdno približala in videla, da stoji okrog hiše ljudje in trkajo. Zdaj se je čulo povelje:

— V imenu postave — odprite!
— Policija je! je d'hnal Kopitar. Saj se mi je že čudno zdelo, da Doberletove hiše ne nadzorujejo.

Medtem so se odprla vrata in na pragu se je pojavil Jernej Doberlet z lučjo v rokah.

— Kdo ste? Kaj želite? je vprašal osorno.

— V imenu postave! Mi smo prišli preiskat Vašo hišo, ker v nji, skrivate sumljive ljudi.

— Le preščite jo, je rekel Doberlet porogljivo. Najbolje bi pa bilo, da se kar tu nastanite, da Vam ne bo treba ponoči hoditi.

Poveljnik in dva redarja so šli z Doberletom v hišo, trije redarji pa so ostali zunaj.

— Saj spet ne bo nič uspeha, je menil eden teh redarjev. Ta Doberlet je tako prekanjen, da mu ni priti do živoga.

— Ali jaz sem natančno videl, je dejal drugi redar, da je sumljiv tujec šel v hišo. V teh minutah, kar sem jih rabil, da sem Vas poklical, ni mogel oditi.

Preteklo je nekaj časa, predno se je patrolja vrnila iz hiše.

— Saj sem Vam koj povedal, da ni nikogar v hiši, se je posmehoval Doberlet. Kaj mislite, da ne vem, da me vedno nadzorujete?

Redarji so nevoljno odšli, a čim so se Doberletova vrata zaprla, so se vrnili in se skrili v sosesčini.

— Pojdiva, je rekel Kopitar in se tiho splazil s svojim prijateljem v mesto.

XVII.

Generalni intendant grof Chabrol je bil že na vse zgodaj v svoji pisarni in je z vidno nevoljo poslušal, kar mu je poročal policijski komisar Toussaint o dogodkih minole noči.

— To je vendar nekaj izrednega, da proti Doberletu ni dobili niti najmanjšega dokaza, se je jezil grof Chabrol. Skozi dimnik tisti tujec vendar ni izginil!

— Mogoče je samo to, je odgovoril Toussaint, da je, stopivši v hišo, koj tudi zbežal čez vrt. Najbrž ni slutil, da je Doberletova hiša pod policijskim nadzorstvom.

— Ali neko skrivališče mora vendar imeti v mestu in da policija tega ne najde, to je za Vas, gospod komisar, slabo izpričevalo.

Komisar Toussaint je pobesil glavo kakor ksesan grešnik in ni ničesar odgovoril.

— Poročajte dalje!

— V oficirskem kopališču na Starem trgu se je zgodil poboj, je pripovedoval policijski komisar. Podkapitan Marchand in kakih dvajset drugih oficirjev je tam priredilo nekako zabavo. Pravzaprav bi moral reči orgijo. Imeli so pri

sebi celo vrsto ljubijanskih meščanskih žena. Nihče bi ne verjel, kako so te žene lahkomiselne in lahkotne. Med tem, ko so bili možje na županski slavnosti v redutni dvorani, so njih žene banketirale z oficirji in se z njimi kopale in zabavale.

— Vojaštvo nikjer ne pospešuje ženske kreposti, je kratko rekel grof Chabrol. Kaj se je zgodilo dalje.

— Graver Günzler, ki stanuje na Starem trgu št. 155, je imel svojo ženo že dlje časa na sumu, da ima znanje z različni oficirji. Šel je že pred 11. uro iz redutne dvorane. Žene res ni bilo doma. Dekla mu je povedala, da je šla v oficirsko kopališče. Ves besen je Günzler hitel tja in našel svojo ženo v skrajno pomanjkljivi obleki na kolenih podkapitana Marchanda. "Vi ste mojo ženo zapeljali, vi lopov", je zaklical Günzler. "Je že mogoče," mu je odgovoril Marchand, "kako se pa pišete?" To roganje je Günzlerja silno razburilo. Planil je z nožem na Marchanda, a drugi oficirji so skočili vmes in Günzlerja smrtnonevarno ranili.

— To je skrajno neprijetno, zlasti, ker bodo zdaj duhovniki zopet imeli povod ščuvati proti nam.

— Ko so Günzlerja prinesli na njegov dom, je nadaljeval Toussaint svoje poročilo, je podkomisar Lavrič našel tamkaj nekega Češkota.

— Kdo je to?

— Hlapec na Mestnem trgu, ki ima fiksno idejo, da mora hiša, v kateri služi, postati njegova. (Hiša, v kateri je zdaj Hamanova trgovina.)

— Lavriču se je to zdelo sumljivo. Kako pride navaden hlapec do tega, da hodi ponoči v hišo premožnega meščana? Lavrič je Češkota ustavil in ga začel izpraševati, ni pa mogel ničesar spraviti iz njega. Končno ga je preiskal in našel je pri njem to-le pisemce.

Toussaint je izročil generalnemu intendantu listek, na katerem je bilo zapisano: "Pride jutri — pripravite vse." Podpisa ni bilo.

— To utegne biti ženska pisava, je menil grof Chabrol.

— Brez dvoma, a Češko ni hotel ničesar vedeti o tem listku, dejal je, da ne ve, kako je listek prišel v njegov žep, niti komu je namenjen. Izvršili smo pri njem hišno preiskavo, a bila je brez uspeha. Za sedaj imamo Češkota na policiji in prosim ukazov, kaj naj se zgodi.

— Ali mislite, da je bil listek namenjen Günzlerju?

— Skoro gotovo. A Günzlerja ni mogoče zaslišati, ker je težko poškodovan. Zdravniki meni, da sploh ne bo okrevail.

— Kaj pravijo žena in posli?

— Ničče ne ve ničesar. Samo eden pomočnikov je rekel, da je Češko večkrat zvečer prihajal h Günzlerju in da je pred več tedni prišel skrivaj v hišo neki tujec, ki je tam tudi prenočil — pod streho. Pomočnik ga je le slučajno videl in mimogrede, ko je zjutraj zapustil hišo; drugi ljudje iz hiše ne vedo ničesar o tem.

— Izvršite pri Günzlerju hišno preiskavo, je odredil generalni intendant. Mož je menda prijatelj duhovščine in že to je sumljivo, sumljivo je pa tudi vse drugo, kar ste povedali. Poročajte mi še danes o uspehu.

Policijski komisar Toussaint se je priklonil in odšel. V predsobi je naletel na oficirja, ki je z dolgimi koraki in vidno razburjen hodil gor in dol.

— O — gospod kapitan Podobnik!

— Prava sreča, gospod komisar, da Vas tu dobim, je Konrad ogovoril Toussainta. Prosim Vas, pojdite z menoj h generalnemu intendantu. Kar mu imam povedati, bo zanimalo tudi Vas.

V Konradu je vse vrelo, tako da je posamične besede kar nekako bruhal iz sebe. Generalni intendant je bil jako presenečen, ko je zagledal Konrada v spremstvu policijskega komisarja Toussainta, a njegovo presenečenje se je spremenilo v nepopisno strmenje, ko je izvedel, kaj je Konrada pripeljalo k njemu.

Dalje pride.

Duh suženjstva.

Iz zapadnih državnih delov, posebno pa iz Georgije prihajajo posamezne a čudne vesti o ravnanju z jetniki, iz katerih razvidamo, da duh suženjstva še davno ni zamrl.

Deržavne postave še vedno privoljujejo, da se jetnike izposojuje privatnim kontraktorjem in podjetnikom za zidanje železnice, predorov ali cest. Če pa podjetništvo po gotovem času jetnika vrne živoga ali na pol mrtvega, za to se država ne briga. Če se potrebuje večje število takih delavcev, vže poskerbijo profesionalni lovci, da takih delavcev ne primanjka. Razne črne ali bele, pomilovanja vredne reže, najsibode ženskega ali možkega spola, jih na podlagi izmišljenih obtožb zaprejo in obsodijo, država jih pa potem odda kontraktorjem.

Če je eden tih tako srečen, da je oproščen, zagovornika pa plačati ne more, ga pa zagovornik odda kontraktorju, kateri potem plača odvetnikov ekspenzar.

Kako se z jetniki postopa, le par slučajev:

Nekdanji sodnik Carmichael iz Georgije vozil se je s svojim prijateljem po tamošnji deželni cesti, ter pri tem prijatelju rekel:

— Če bi na vsaki prostor, kjer je bil kak jetnik od paznikov ustreljen, postavili znamenje, sem uverjen, da bi jih bilo tolikanj, da ne bi mogla priti z naju vozom naprej.

Ko je Tennessee-ska legislatura preiskovala tamošnje razmere o ravnanju z jetniki, je preiskava dognala take gorostasna dejanja, da niso bile za med svet in so jih morali, boječ se ustaje, zamolčati. Nekaj 17letna deklica bila je krivim spoznana hudodelstva otročjega ropca, ter so jo radi tega obsodili v petletno ječo. Nesreča za njo je bilo, da je bila prava krasotica.

Vsakemu svojemu pazniku se je morala udati in dostikrat so se pazniki za njo pretepali.

V svojem obupu je iz ječe pobegnila, preplavalala bližnjo reko in se skrila v gozdu.

Vender dolgo časa se ni veselila svoje prostosti, kervni psi so jo izvohali, za to so jo pazniki prijeli, zvezali, raztrgali obleko raz njo, jo privedli nazaj v zapor, kjer so jo z biči do kervavega pretepli.

Lulu Frazier, katera je s svojim možem in otroci v Waycross, Ga., živela je bila na sumu, da je živela v b'gamiji. Presedela je tri tedne v preiskovalnemu zaporu, ter je bila pri obravnavi oproščena. Odvetnik je od nje zahteval za zagovornišvo \$50 a ker revica denarja ni imela, obsodilo jo je sodišče v 14mesečno prisilno delo, pripustivši ju ob enem nekemu kontraktorju.

Morala je trdo delati, a za svoje delo ni dobila nič drugega, kakor palico. V takem slučaju so jo posadili na klop, eden jo je držal za glavo, drugi pa za noge, tretji pa je pričel udrihati z jermeni po nagem truplu.

Čeravno je bilo žalno, da je omožena, so jo vender le prisilili, da se je omožila še enkrat z nekim jetnikom.

Kaj takega se godi v Ameriki in

kaj takega bere na sto in stotisoče ljudi in vže leta in leta ie državi vse to znano, a nobeden se za vse te faloterije niti ne zmeni.

Kakšne namene ima pač država s svojimi neštevilnimi postavami, sodniki in policisti, če pa noče takih nedostatkov odpraviti.

Med jetniki se znabiti znajde kdo, ki ne zgubi poguma in iz srda ali maščevanja spravi kakega governerja na drugi svet. A kristjansko misleči narod se pa temu čudi in obsoja storilca, prašuje se o uzroku, ki je spraviil nesrečneža do tega čina.

Pravi krivci in provzočitelji so pa le isti, ki pomorejo, da se sistem suženjstva ne zatre.

REDOVNIŠTVO V AVSTRIJI.

Množenje vsakovrstnega redovništva v Avstriji postalo je vže oči vidno.

Povsod se naseljujejo iz Francoske pregnani redovniki in redovnice, posebno pa na Nižje Avstrijskem zasedajo najlepša mesta. S pretvezo: pomoč bolnikom in ubožcem, skrb za zanemarjene otroke in hromce prihajajo v deželo, vender njih naloga se kmalo predrugači, kajti njih namen je le ta iz nemuzev spraviti denar, nakupiti posestva, hiše zidati in kapitale spravljati. Pod plaščem kristjanske ljubezni pečajo se z različni dobičkosnimi kupčijami.

Pred 124 leti je bilo ljudstvo v Avstriji bolj pametno in zavedno, kajti takrat ni hotelo redovniške zalege videti, spoznali so tudi nje nevarnost, in zapodili so jih k vragu.

Pa ne samo ljudstvo, pač pa tudi vladar, in visoki državniki so tako zalego uničevali. Da celo škofje in duhovniki so bili najhujši nasprotniki teh pijavk.

Škof ljubljanski, Karl grof Herberstein je v letu 1782 v svojem pastirskem pismu povdarjal, "da so samostani in redovništvo le iznajdba človeštva, katera zapeljuje k lenobnemu življenju in uprizorja preprič o verskih resnicah".

"Tudi se redovniki umešavajo v posvetne kupčije, ki niso bile še nikdar dobrota ljudstvu."

Čeravno se poslužujejo redovniki deželnega jezika in uvedenih šeg, pa vender ne sme se pozabiti, da so redovniki podvrženi drugim postavam, ki so naravnemu življenju v protislovju, da celo škodljive."

"... Iz vsega tega," pravi nadalje ta škof, "se razvida, da je redovništvo človeštvu le v pogubo in da je to cerkvi nepotrebno in tudi če bi se jih pregnalo bi ne bilo za vero nobene nesreče."

Vera ni bila v prvih tristoletih, ko še ni bilo redovništva, nesrečna, in če naš cesar (Josip II.) vse redovnike prežene, bi naši veri ne povzročil nobene krivice."

Kako pametno je povedal ta škof pred 124 leti!

Dan danes pa je vse drugače. Kakšna razlika med današnjim ljubljanskim škofom in med onim pred 124 leti.

Sedanji škof bi hotel, da bi na vsakem vogalu čepelo redovništvo

posebno pa namam je močno naklonjen in vse njegove delovanje je to da čim več te zalege spravi v deželo, katera pa deželi ne bode prinašala nobene koristi, pač pa le kvar in nesrečo.

Nikel Plate železnica

prodaja za poletno sezono vozne listke po znižani ceni in sicer za Canadsko stran in New England države. Za čas 15 dni bode vozni listek le za \$2 dražji, za 30 dni pa \$4 kakor navadno v eno stran.

Informirajte se v mestnem uradu 107 Adams ulica, Chicago.

ROJAKI POZOR!

1000 mož potrebujeva v

Silver Saloon

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinjše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH, San Francisco, Cal.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinzon stara izdaja	60c
Z ognjem in mečem	2.25c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I, II, in III. del	3.50c
Hiša Marije Pomočnice	1.00c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko angleški slovar in obratno	60c
Potop	3.20c
Kletev nezvestobe	1.60c
Vstajenje	1.75c
Preko morja	40c
Kapitanova hči	40c
Julij Cesar	80c
Opatov praporček	35c
Žrtev razmer	25c
Jana nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Ero leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tium Ling	20c
Knez črni Jurij	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
Elizabeta angleška kraljica	20c
V gorskem zakotju	20c
Nesrečnica	30c
Krvna osveta	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Mlinarjev Janez	40c
Zlata vas	25c
Deteljica	30c
Rodbinska sreča	40c
Krištof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Miklova zala	30c
Zaroka o polnoči	60c

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino. Knjige pošiljamo poštnine prosto.

POŠTNI BRZOPARNIK

"BROOKLYN"

ODPLUJE IZ NEW YORKA DNE 12. JULIJA 1906.

Ta brzoparnik je last FRANK ZOTTJEVE parobrodne družbe, pri kateri so naši rojaki delničarji, zatorej je naša last.

Ta je eden največjih in najhitrejših parobrodov ki plujejo med New Yorkom in Sredozemskem morju, ta vozi tudi pošto, ter rabi za pot

IZ NEW YORKA DO MARSILJA NA FRANCOŠKEM SAMO 10 DNI

Če so vozite z drugimi parobrodni, bodo ravnali z Vami kakor s ptujcem, a na tem parobrodu je pa vse drugače, kajti ta je last naših rojal o in je povsem naravno, da se z Vami ravna kakor z domačinom.

Iz Marsilje nadaljujete takoj svojo pot čez Baselj in vže drugi dan ste lahko doma. Vožni listek III razreda iz New Yorka čez fracosko do Trsta, Reke, Karlovca, Belovara. Zagreba ali Ljubljane

SAMO \$35.00

Parnik odpluje ob 11. predpoldne, radi tega morate, da ga ne zamudite, biti en dan prej v New Yorku. Da se Vam pa prostor na parobrodu preskrbi, Vam priporočamo, da prijavite vže prej svoj prihod in nam pošljete \$5 nadavščine, da se Vam potem zagotavi mesti na parniku.

FRANK ZOTTI & CO.

99 Dearborn Str. Chicago, Ill.

Kaj zahteva socializem?

(Nadaljevanje.)
III.

Te navedbe menda zadostujejo vsakomur, da spozna načrt socialdemokratske stranke. Kakor resnična je terditev, da je ekonomska odvisnost delavskega sloja od kapitala največji vzrok bede in hlapčevanja in sicer v vsakem tudi v političnem oziru, se pusti dokazati z jako navadnim dokazom. Vzemimo, da je ljudstvo popolnoma prosto, to je enakopravno s pravico do splošne volilne pravice, da živa družabno in društveno prostost, itd., ostajal bi pa sistem kapitalistične produkcije — plačilno delo. Kaj bi temu sledilo? Nejednakost! Boda mase in neprimerno bogastvo manjšine bi še nadalje obstajalo, delo opravljajoča večina ljudstva bi bila ekonomsko odvisna od kapitalizma, od posejdujoče manjšine in ta ekonomska odvisnost bi napravila celo politično prostost iluzorico, ter bi jo s tem oropala praktične vrednosti.

Če bi pa prenotirali to v nasprotju bi bile na razpolago politične prostosti, plačilno delo se odpravi, ter se ga nadomesti s socialno pridobitvijo in socialno razdelitvijo produktov, kakor tudi da se zagotovi vsakemu delavcu popolno pridobitno delo in sicer v toliko, kolikor pripušča korist skupine — kaj bi pa temu sledilo?

Gospodujoča manjšina bi zgubila svoja gospodovalna sredstva, ki so izrecno utemeljena v sedanjem pridobitniškem načinu in v izkoriščevanju dela; ekonomska neodvisnost bi pa tudi kmalo ljudstvo pripravilo, da bi se tudi politično neodvisnost izbojevalo.

Ta slučaj bi pa v resnici se ne mogel vsrčiti, kajti socialno vprašanje je nerazločljivo od političnega.

Kateroga tlačni pritiskajoči jarem današnje razredne države? Kaj je danes ljudstvo? Vlada si hoče prilastiti sosednji del države. Zaman prosijo ljudstvo miru. Želje, sreča milijonov ljudi je na eni tehtnici — volja in trma enega samega na drugi, a z lahkoto se dvigne prva to je želja in sreča milijonov, med tem ko volja in trma enega samega triumfira svojo zmago. Vojna začne, na tisoče je mrtvih, na sto in sto tisoče pa v skrajni bedi. Ali more tako biti? Socialna demokracija pa zahteva, da se odpravi vojno, razven če zahteva obramba prostosti in pravice ljudstva; zatoraj ona hoče, da vojno napovedati naj ima pravico ljudstvo oziroma njega zastopniki.

Najmočnejši del ljudstva, to so možiki, se odtegne koristonosnemu delu in sicer v cvetoči dobi svojega življenja, ter se jih potisne v armado, kjer jih izurjajo slepi pokorščini. In kaj sledi iz tega? Vojna na vojno, v kateri se vsa dobrodejna čutila ugonobe. Socialna demokracija pa zahteva odpravo stalne armade, v kateri je ukoreninjeno hlapčevstvo in pohlep po ropu, in toliko časa pa ko je vojska mogoča nastaviti ljudsko armado. Vsak državljani bi se moral od mladosti priučevati uporabi orožja, ter privedi do tega, da bi bil v slučaju potrebe vojaško izvežban.

Če je vsak državljani vojak, je tudi vsak vojak državljani, ne pa tiran, ki ne pozna drugega kakor nasilja in preganjanje ljudstva.

Sedaj je tudi vzgoja privilegij nekaterih in ti nekateri ne vzgojajo mladine človeštvu pač pa razrednemu gospodarstvu.

Večina ljudstva pa živa le malo vzgoje a še ta je nezadostna in nepravilna in s tem se pa ljudstvo zadržuje v omiki in vedi, kajti ker zavedno in omikano, — pravilno omikano — ljudstvo ne bi trpelo sedanjih gospodujočih razmer. Omika — prava omika, ne sistematična in skoraj bi rekel pasja drestura, ki se danes pod pretvezo omike kaj rada razteza — je roditeljica prostosti, pravice in enakosti in radi tega bi tudi ne morala prenašati današnjega razrednega gospodarstva.

Socialdemokracija pa želi najvišjo omiko za vsacega in sicer enako in brezplačno vzgojo po naj-

boljših učilnicah. Ona se opira na to, da bi moral postati namen države ta, da skrbi za telesno in duševno dobro svojih članov, zatoraj bi tudi bila socialdemokratska država v prvi vrsti splošna izobrazovalnica za celo človeštvo brez razlike.

V današnji razredni državi dela justica največjo sramoto svojemu imenu. Kako se mora govoriti o pravici, ko stanje samo na sebi v okoliščinah svojega bistva pravici v obraz pluje? Le hlimba in brezpomembno inkonsekvenca je danes izvajanje pravice. Je li to prav?

Socialna demokracija pa zahteva od justice pravico in v prosti ljudski državi po kateri stremeni, bo tudi vse zanesljive predpogoje v izvršitev pravice pridobila.

Kakor ljudstvu pristojne postave delati, jih izvajevati, tako tudi pristojne istemu postave vporabljeni, razsojevati. — Razsodbo, postavodajo, vlado in oskerbnitvo bi se moralo vzeti iz rok privilegiranih oseb, stanov in razredov, ki s temi le svoje koristi zasledujejo, ter pravico zlorabljujejo.

Dokler se pa ne bi uvedel naraven državni in družabni red, ki bi presojeval o hudodelstvu in prestopku, zahteva socialdemokracija sodišča po ljudstvu, to so porotna sodišča in ljudska razsodišča, razven tega pa še brezplačno sodno uradovanje. Ljudska sodišča, katere želimo, se ravno tako razlikujejo od sedanjih, kakor država od ljudske državne uprave.

Porota naj ne bo monopol posejdujočega sloja, da bi potem postave preobračal v svojo korist, pač pa naj ljudstvo prosto in splošno voli porotnike iz ljudske sredine in na ta način bi postalo sodišče pravo in pravilno pravice izvršujoče ljudsko sodišče.

Odrajtovanje oziroma odmerjenje davkov je tudi skrajno nepravilno, ravno tako tudi z drugimi dokladami. Gospodujoča manjšina obdači ogospodovano večino po svoji lastni volji in navadno ji navali ogromno davčno težo in porabi te doneske na poljuben način a "ubogemu ljudstvu" pa prepusti le drobtinice.

Iz krvavih delavskih žuljev postavlja ta manjšina višje izobrazovališča, gledišča, itd., po katerih zajemajo otroci bogatašev vedo omiko in veselje, a otrokom delavca so pa duri takih naprav zaprte.

Tudi to hoče socialdemokracija predrugačiti in sicer na ta način: davki bi se odpravili, in zahtevala bi se le nekaka primerna pridobitna, katero bi potem uporabljali, za javne šole in druge človeštvu koristonosne zavode.

Iz vsih teh navedb se razvita po kako dobrem stremeni socialna demokracija, kajti ona hoče osrečiti cel človeški rod ter uvesti, da bi postalo osrečevalno sredstvo po devizi "eden za vse, vsi za enega".

Zatorej delujmo "eden za vse, in vsi za enega", da čim preje nastopi ona blagodejna doba, v kateri bo socialdemokracija izvrševala svojo častno nalogo v prid celega človeštva.

(Dalje pride.)

Pravljica o roparju.

V nekem kraljestvu, tam nekje okolo Turčije živel je ropar Jaromir.

Jaromir! Bogataši so se ustrašili tega imena, a reveži so ga pa z občudovanjem in ljubeznijo imenovali.

Da, Jaromir bil je strah bogatašem, ravno tako pa tudi dobrotu ubogim, kajti svote, katere je bogatašem pokradel, razdelil je med reveže. Nobeno čudo, da so mu motoci obljubili uničenje in smrt.

Noč in dan ga je orožništvo in vojaštvo lovilo, vender brezupšno, kajti Jaromir je s svojimi pristaši uničil cele kompanije vojakov.

Četudi je bil Jaromir popolnoma sam, čuvalo ga je revno ljudstvo in ni se mu bilo treba bati hudega, kajti tisoče in tisoče oči je stražilo njegovo osebo.

Jaromir je bil lep in korenjaški mož.

Njegov blede obraz so krasile čr-

ne brke.

S svojimi črnimi očmi je pónosno gledal v svet in sosebno ženske, kadar so se zagledale v te svitile, črne oče, bile so takoj unete za drznega roparja in ni bilo čuda, da je tolikanj lepotic hrepnelo po objemu in poljubu sina narave, in tudi marsikatera plemenitašinja je hrepnela po njega ljubezni in rada bi šla z njim v njegovo kraljestvo — brlog.

In kdo bi zameril bogatašem, ki so stregli po njegovem življenju? Nekega dne je šlo odposlaništvo bogatašev k kralju. Vodja tega, jako bogat in plemenit mož se je pred kraljem do tla priklonil, ter mu rekel:

"Veličanstvo, mogočni kralj in gospod. Znano Vam je, kakšna nesreča visi nad nami. Jaromir nas ropa in ni ga dneva, da ne bi zvršil kje kak ulom, a najhujše pa je še to, kar nam odvzame razdeli med revno ljudstvo, ter nas na ta način še zasramuje.

Mogočni kralj, udano Vas prosimo, pomagajte nam!"

Govornik je na to molčal, kralj se je pa začel praskati za ušesi.

"No, dobro! Govoriti hočem z mojimi ministri in generali. Poskušati hočem, če se bo dalo kaj napraviti." Tak je bil odgovor kralja in s tem je bila tudi avdijenca končana.

Odposlaništvo je zapustilo dvor, se napotilo proti domu, pričakovaje kraljeve pomoči.

Kralj res skliclje ministre in generale zankazuje jim, spraviti se z mogočno vojsko nad roparja.

Vendar kralj je s svojim ukazom na slabo naletel, kajti hitro drugi dan je ministerstvo podalo odstavko, a generali pa prošnje za umirovljenje. Novo imenovani generali so pa takoj dezertirali.

Kralj ves razburjen ni vedel, kaj početi a ropar je bil čedalje drzovitejši.

Nekega dne pa pride k kralju neki stavec, o katerem se je govorilo, da je naj bolj vseveden celega kraljestva.

Dolgo časa se je pogovarjal s kraljem a po dokončanem dogovoru je bilo videti, da je kralj zelo dobre volje, veseleč se dobrega izida tega pogovora.

Takoj drugi dan je šlo kraljevo odposlaništvo do roparja Jaromirja, ter mu prineslo tajna kraljeva poročila.

Leto je vže preteklo od istega časa in v tem času se je veliko spremenilo.

Jaromir ne stanuje več v gojzdu, pač pa v najlepši palači glavnega mesta. Kralj ga je povzdignil v grofovski stan in pred nekaj tedni se je oženil z najlepšim in najlepšo dvorjanko. Bogataši in plemenitaši so postali njegovi najboljši prijatelji.

Reveži so ga pa pričeli preklinjati in sovražiti.

In zakaj ta preobrnitev?

Kralj je po nasvetu starca nekdanjega roparja imenoval svojim — finančnim ministrom.

JAVNA ZAHVALA.

Čenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Jaz Josef Pavlič Vam naznanim in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako koristila kakor ste Vi meni sporočili. Zdaj je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni bolezni, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvalni.

Jozef Pavlič
Box 334 Aspen, Colo.

Nickel Plate železnica.

Znižane cene za turiste na Canadiano stran in New England države. Čas 15 dni. Tje in nazaj stane samo \$2.00 več kakor v eno stran. Za čas 30 dni za tje in nazaj samo \$4 več, kakor v eno stran. Za rezerviranje spalnih vozov in za listke pišite ali se zglasite v mestnem uradu.

107 Adams ulica, Chicago.

DELAVSKO PEVSKO DRUŠTVO
"OREL"
v Chicagi, Ill.
PRIREDI
DNE 8. JULIJA 1906.

IZLET

v So. Chicago, Lakeside Grove na Ewing Ave. Odhod ob 2 urah pop. iz Fr. Mladičeve gostilne.

Kegljanje na dobitke: I. dobitek \$5.00. II. dobitek \$3.00.

VSTOPNINA 25C

K obilni udeležbi vabi ODBOR.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prast prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,
587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf
885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: do 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.
320-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu sosebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatoptstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicagi, Ill. 669 Loomis St. ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Mi smo pripravljani

NAJVEČJO IZBERO LETNIH OBLEK IN POMLADANSKIH SVRŠNIKOV.

Mi imamo največjo zalogo oblek na zapadni strani. Obleke izdelujemo sami, radi tega jih lahko kupite bolj po ceni, kakor drugje.

Mi imamo popolno zalogo klobukov in druge opreme, ter dajamo zelene menjalne znamke

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS - TAILORS
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:**za celo leto\$1.50
za pol leta 75c**ZA EVROPO:**za celo letokron 10
za pol letakron 5Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slededi:**"Glas Svobode"**
669 Loomis St. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

Denver, Colo., dne 29. jun. 1906.

Cenjeno mi uredništvo našega
lista "Glas Svobode".Blagovolite mi natisniti moj dopis,
kateri naj služi kot odgovor rojaku R. B. Dergance, kateri se je na ta način podpisal pod svoj suhoparni dopis, katerega so ponatisnile Coloradske Novice v svoji 43. številki.

Tudi je prišel slučajno v roke list, ki se nazivlja za največji dnevnik in list slovenskih delavcev v Ameriki. V tem sem čital, kako nekdo trdi, da je skrajna potreba, da si društvo J. S. K. J. sezida novo dvorano, trdeč, da je sedanja dvorana premajhna in nepristopna.

Resnici na ljubo moram povedati, da je res dvorana majhna, pa za to število oseb, ki prihaja k seji, bi bila zadostno velika.

Tudi je pripustil g. M. Sadar društvu svojo lepo in prostrano sobo, v kateri bi imelo vsako društvo zadostno prostora. To sobo je g. Sadar pripustil društvu brezplačno, a dan danes je vže tako, da je dobrotu sirota.

Ko je bilo svoječasno društvo na robu propada, blagajna bila suha a povrhu še nekoliko dolga je bil g. Sadar, ko je zalagal društvo z denarjem — društvu dober, in njegova dvorana je bila tudi pripravna in kaj pa sedaj? Naenkrat je postala dvorana premajhna. Ker pa to ni resnično, bi svetoval, da društveniki ne privolijo v zidanje nove dvorane, kajti to stane mnogo denarja, razmere društva pa tudi ne pripuščajo k temu.

Bodite hvaležni g. M. S. za to, ker vam ponuja sobo in sicer brez plačila.

Koliko društev je, ki so v dobrem finančnem položaju, katere pa nimajo lastne dvorane.

Dopisnik trdi, da hoče predsednik napraviti dvorano pod jako ujemnimi pogoji. Seveda ugodne za njega, za društvo pa ne. Zatorej dopisnik naj se briga za svoje stvari, ne pa za društvene zadeve, ki ga nič ne brigajo. Svetujem mu, da naj postane najprvo član društva, potem naj o društvu piše in govori, a še to le takrat če se ga v to pooblasti.

Dopisnik je v št. 43 Coloradskih Novic naznanil o našem prazniku in slovesnosti, ki se je vršila na binkoštno nedeljo — dne 10. junija. Vender mr. prebirajte poprej pratiko, da bode videli, da binkošti v letu 1906 niso bile dne 10., pač pa 3. junija.

Kako preračuna čiste dohodke, mi ni tudi umevno. Pravi, da je bilo čistega \$620. V resnici pa je bilo dohodkov \$504, stroškov pa \$402, toraj preostane čistega dobička samo \$102. Na ta način se je dopisnik urezal za \$478. — Tukaj zopet laž; nadaljna laž je, da je bil za maršala tudi g. Joe Prijatelj. Tudi to ni res, nobeden ga kot tacega ni videl. Joe Jarcu tudi speva do neba segajoče hvalo, češ da je on posejil z neumornim delovanjem napredek društva. Ta hvalospev je brezpomemben, kajti pravega ustanovitelja in istega, ki se je za društvo največ prizidal, istega so za-

molčali. Seveda če bi bil prijatelj dopisnika, bilo bi drugače, a tako se ga je pa prezerlo.

Dopisnik naj se raje briga za svoje pismoškoške posle, naj dostavlja pisma o pravem času; g. predsedniku društva pa svetujem, da naj društvene stvari bolj tajno derži, ne pa jih sporočati takemu človeku, kakor je Dergane.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike!

Opazovalec.

Podporno društvo "Terdnjava", št. 10 S. N. P. J., Rock Springs, Wyo.,

naznanja vsem svojim članom svoj pravičen naslov, katerega naj uporabljajo pri odpošiljanju denarja ali pisem. Ta se glasi:

Podporno društvo "Terdnjava", L. Box 326, Rock Springs, Wyo.

Najlepši dokaz o napredku in razvoju socializma, kakor tudi socialnega gibanja v tej deželi je postal senator Lodge iz Massachusetts-a in sicer v Washingtonskem senatu, kateri je poučarjal in razpravjal o vzroku rapidnega naraščanja socializma.

Pač se je to v prvič zgodilo, da bi se o socializmu v senatu na tak način razpravljalo in govorilo, kakor je preteklo sredo imenovani senator storil.

Obravnavalo se je o mesarskem vprašanju in ta senator je mesarski trust ostro napadal, kajti omenil je, da so mesarji s svojim postopanjem pripomogli, da se upliv socializma množi in ideje razširjajo, ter da so s tem socializmu toliko pomagali, kakor bi ne moglo večje število agitatorjev napraviti.

Ta njegova trditev je velepomembna in nehoti dokazuje strah gospodujočega sloja, pred socialističnimi ideji.

Tudi lahko smelo trdimo, da je senator Lodge pravo zadel s trditvijo, da bi večje število agitatorjev ne moglo za socializem tolikanj dobrega napraviti, kakor je ravno napravil mesarski trust in temu tudi socialisti pritrjujejo, kajti le kapitalisti in njih privržki gladijo nehoti večkrat pot socializmu.

Ako bi kapitalizma in njega ostudnega početja ne bilo, ne bilo bi tudi o socializmu ne duha ne sluha in vsak nedostatek in podlost kapitalizma pomnožuje vrste socialiste, katerih naloga je prepričati ostudnost gospodujočega sloja. Kapitalist je kakor znano najhujši nasprotnik socializma, kajti socializem mu je trn v peti, ki ga ovira, da ne more in se ne upa še bolj očito uprizorjati lumparije.

Socialist Upton Sinclair je s svojim romanom, v katerem tudi popisuje neznosnosti mesarskih klavnic, zadal mesarskemu trustu tako moralno zausnico, da jo gotovo mesarski trust ne bode zamogel tako hitro pozabiti, a ne samo to, pač pa tudi materijelno jim je škodoval, kajti cel svet je napovedal izdelkom mesarskega trusta bojkot, in vže sedaj si belijo glave, kako bodo spravili gnjile klobase in smrdljivo meso med syet. Nemčija, Anglija, Francoska in druge države, katere so naročevale mesarske izdelke iz Chicago, so vsa nadalja naročila odpovedale, in blago, katero je bilo razposlano, se vrača zopet v Chicaške magazine. Kam pa sedaj s tem blagom? Gotovo in sicer prav gotovo bode mesarski trust skušal sprijeno blago nekoliko popraviti in pobarvati — no potem — pa na mizo z njim — če ne za drugo za — Free Lunch — bode vže dobro —!!!

Delati račun brez krčmarja pa ni mogoče, tako tudi kapitalist ne bode zamogel računati sam brez socialiste.

Lahko poskuša nadaljevati svoje lumparije, a preprečeno mu bode. Še je Upton Sinclair-ev zadostno število v tej deželi in še je ogromno takih, ki bodo do skrajnosti nasprotovali takemu početju. Če še kapitalizmu, oziroma mesarskemu trustu, ne zadostuje moralna brca, katero jo je sedaj zadobil, so mu na razpolago še druge a dosti hujše kot dosedanje.

ROJAKI!

Se nam je v prijetnem spominu zadnja domača zabava, katero je priredil naš vrli delavski pevski zbor "Orel". Vsak udeleženec bil je pač zadovoljen z užitkom, ki nam ga je nudil omenjeni večer. Razšli smo se z nado, da nas bode "Orel" zopet v kratkem času razveselil z prireditvijo zabave, in res ta naša nada se uresniči, kajti dne 8. julija t. l. priredi delavski pevski zbor "Orel" skupni izlet v So. Chicago, Lake side Grove na Ewing Ave., nasproti kranjske cerkve. Odhod točno ob 2 uri popoldne iz zbirališča, to je gostilna g. Franka Mladiča na So. Centre Ave. v Chicagi. Vstopnina znaša 25 centov.

Zatorej rojaki, ne zamudimo te prilike in pojdemo se veseliti z veselimi dne 8. julija t. l. v So. Chicago.

Trdna podlaga.

V vsem svojem podjetju in delovanju moramo imeti trdno podlago. Ako bi se pripetilo, da bi se ne prijeli trdne podlage je pač umevno da delamo proti principom vesoljnega človeštva Tega pa storiti ne smemo, pač pa hrepeniti, da se naše delovanje izvrši na trdni podlagi. Če živimo po navodilih narave, bomo isto tudi z veseljem vživali, če pa živimo v njenem nasprotju, bode tudi narava proti nam, kar pospeši da zgubimo tek do jedil. Trinerjevo zdravilno grenko vino je ednino zdravilo ki pomaga celemu sistemu do rednega in točnega delovanja. V prvi vrsti deluje na prebavne organe in stem vred na celi život. Tako dolgo, dokler nimaš teka do jedi tudi ne moreš pričakovati da bi postal ojačen. To zdravilo ti bode dalo v prvi vrsti najboljši tek in potem jakost moč. V vsih boleznih, bodisi da nimaš teka ne slasti do jedil, ne moči in nezanimivosti in v vsih takih enakih slučajih je najbolje Trinerjevo zdravilno grenko vino na katero se smete brezdvomno in v vsakem slučaju zanesti in zaupati.

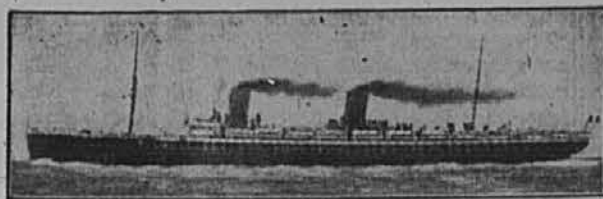
Dobiva se v vseh lekarnah in pr izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

Za oglase, dopise in njih vsebine ni odgovorno ne uredništvo ne upravnništvo.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.
Veliki in brzi parobrodi.La Provence 30.000 ton. La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216-17. cesta, St. Louis, Missouri.

PHONE: BELL 1271 J.

Cuy, CENTRAL 4279 K

Slovenska notarska pisarna,

V CLEVELAND, OHIO.

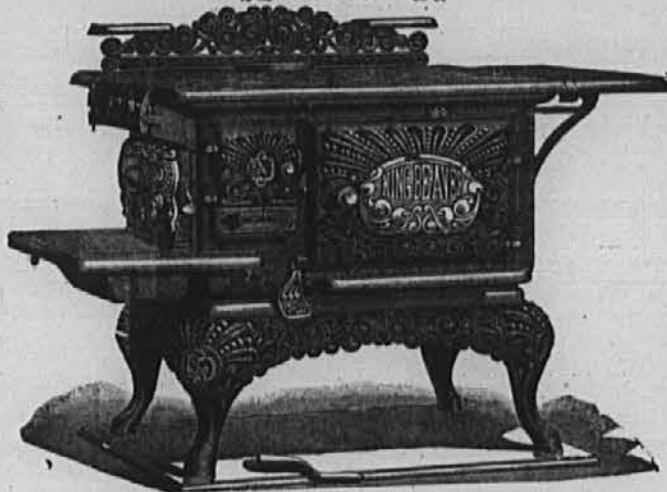
kjer se izdeluje vsa notarska in sodnijska opravila kakor: pobotnice, pooblastila, dolžna, odstopna, čezdajanska, ženitovajska, kupna pisma, i. t. d. prepisi intabulacije, tožbe v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku raznovrstne prošnje v vojskih zadevah, ter iztirjavajo dolgovi tukaj in v stari domovini. Zastopstvo pri sodnijah. Prodaja parobrodskih listkov, pošiljanje denarja.

FRANK KORČE & A. BENEDIK.

6204 St. Clair Ave., preje 1778 St. Clair St. CLEVELAND.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in vam prigrabno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Čeki, menice (trate) in poštne nakasnice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

- Predsednik:** JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

DRUŠTVENI IMENIK.

Glasom sklepa 2. glavnega zbora S. N. P. J. v Chicago, Ill., priobiti se ima v Jednotnem glasilu enkrat na mesec imenik vseh društev in njih uradnikov t. J. naslov predsednika, tajnika in zastopnika.

"Slavija" št. 1 v Chicago, Ill., Fr. Klobučar, pred., 9617 Ewing ave., John Duller, taj., 12 W. 25th St., Frank Mladič, zast., 587 S. Centre ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Triglav" št. 2 v La Salle, Ill. Silvester Kramaršič, pred., 1026 1st St., Ivan Vogrič, taj., 1026 1st St., Alojz Kramaršič, zast., 1026 1st St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., Mike Strukelj, pred., 912 Chestnut St. Feliks Volčko, taj., 912 Chestnut St., Mihael Pečjak, zast., 819 Chestnut St. Mesečna seja, zadnjo nedeljo v mesecu.

"Bratstvo" št. 4 v Steel, O., Ignacij Žlemberger, pred., box 12 Glencoe, O., Ivan Kravanja, taj., box 101 Glencoe, O., Josip Dernaš, zast., box 3 Steel, O. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Naprej" št. 5 v Cleveland, O., Fr. Černe, pred., 1108 Hamilton St., Frank Russ, taj., 6104 St. Clair ave., Anton Bobek, zast., 6104 St. Clair ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldne v Krausovi dvorani.

"Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa., J. Lesjak, pred., box 127 Morgan, Pa., Fr. Drmota, taj., box 96 Morgan, Pa., Leo Werdinek, zast., box 366 Bridgeville, Pa. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa., Lorene Sturm, pred., Jacob Jeraš, taj., box 208, Val. Rednak, zast., box 462. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill., J. Tisol, pr., 9002 Strand St., A. Aušin, taj., 9266 So. Chicago ave., Michael Milakovič, zast., 9656 ave. N. Mesečne seje, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans., Anton Rupar, pred., box 65, Iv. Žager, taj., box 1, Frank Papež, zast., box 33. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo., Alojz Prošek, pred., Gregor Razpotnik, taj., Fr. Cukale, zast. Društvena boxa je Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash., Matija Derganc, pred., Ivan Šikonija, taj., Anton Vončina, zast. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 12 v Murray, Utah, Ivan R. Grahek, pred., box 201, Mihael Žugelj, taj., box 438 Murray, Utah, Matija Kolar, zast., box 254 W. Jordan, Utah. Mesečne seje vsakega 15. v mesecu.

"Edinost" št. 13 v Wheeling Creek, O., Josip Straus, pred., Lansing, O., Josip Longar, taj., box 99 Lansing, O., Frank Spendal, zast., box 235 Bridgeport, O. Mesečne seje vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill., Ivan Zdešar, pred., 705 Market St., Alojz Švigelj, taj., 727 Market St. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash., Matija Poterpin, pred., Ciril Ermenec, taj., Anton Logar, zast. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis., Alojz Bergant, pred., 572 Reed St., Iv. Kalan, taj., 328 Oregon St., Fr. Matiz, zast., 322 Florida St. Mesečna seja, vsaki 1. petek v mesecu.

"Bled" št. 17 v So. Lorain, O., M. Vrbanc, pred., 673 10. ave., Alex. Seidnitzer, taj., 673 10. ave., M. Kure, zast., 673 10. ave. Mesečna seja, vsako 1. soboto v mesecu.

"Planina" št. 18 v Wellsburg, W. Va., Vincenc Kolar, taj., R. D. No. 2 Virginia Sta., Anton Jerman, zast., R. D. No. 2 Virginia Sta. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Orel" št. 19 v Stone City, Kans., Louis Kovač, pred., P. Jurše, taj., box 357 W. Mineral, Kans., Ivan Kováč, zast. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Sokol" št. 20 v Ely, Minn., Josip Seliskar, pred., Martin Sibir, taj., Ivan Teran, zast. Mesečna seja vsako 1. nedeljo po 20. v mesecu.

"Orel" št. 21 Pueblo, Colo., Josip Samec, pred., Alojz Anžec, taj., Josip Mišica, zast. Naslov društva je 1207 S. Santa Fe Ave. Mesečna seja, 1. nedeljo v mesecu.

"Danica" št. 22 v Trimountain, Mich., Josip Mrvar, pred., Martin Bačar, taj., Josip Obravnič, zast. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Edinost" št. 23 v Darragh, Pa., K. Mackovček, pred., box 163 Herminie, Pa., Val. Urban, taj., box 163 Herminie, Pa., Jos. Mohar, zast., box 293 Herminie, Pa. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Smarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark., A. Brisa, pred., box 45, D. Senuškar, taj., box 35, Frank Dollar, zast., box 42. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zora" št. 25 v Tercio Colo., Fr. Bajt, pred., box 137, Fr. Levar, taj., box 136, Ivan Adamec, zast., box 140. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo., Ivan Schwartzkobar, pred., Jurij Peternel, taj., Ivan P. Korpnik, zast. Društvena boxa W. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Celje" št. 27 v Frontenac, Kans., Matija Marn, pred., box 174, Iv. Černe, taj., box 285, Fr. Boldin, zast., box 181. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Novi Dom" št. 28 v Greenland, Mich., Matija Schneller, pred., box 203, Peter Geshell, taj., box 111, Jac. Brula, zast., box 42. Mesečna seja vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Domovina" št. 29 v Thomas, W. Va., Jacob Luzar, pred., box 141, Ivan Gruden, taj., box 235, Ivan Mrhar, zast., box 42. Mesečna seja, vsako 4. nedeljo v mesecu.

"Popotnik" št. 30 v Weir City, Kans., Martin Stefančič, pred., R. R. No. 5 Pittsburg, Kans., Alojz Cirar, taj., box 188, Paul Obregar, zast., R. R. No. 1. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Slovenski Dom" št. 31 v Sharon, Pa., Ivan Bečaj, pred., box 932, Josip Paulenič, taj., 18 Franklin St., Ivan Smole, zast., box 297 Girard, O. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Sava" št. 32 v Winter Quarters, Utah, Ivan Jukret, pred., box 38, L. Logar, taj., box 8, Anton Oman, zast., box 13. Mesečna seja, vsako 1. nedeljo v mesecu.

"Naš Dom" št. 33 v Ambridge, Pa., Frank Tomažič, pred., box 141, Frank Rosenberger, taj., box 169, Josip Pele, zast., box 141. Mesečna seja, vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

"France Prešern" št. 34 v Indianapolis, Ind., Josip Hvalica, pred., 727 Warman Ave., J. P. Falletich, taj., 725 Warman Ave., Anton Meseč, zast., 714 Holmes Ave. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zvestoba" št. 35 v Chicopee, Kans., Alojz Ajdič, pred., Fr. Košic, taj., box 34, Ivan Lesjak, zast., box 85. Mesečna seja vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Zvena" št. 36 v Willock, Pa., Jos. Sinkovič, pred., Frank Miklave, taj., box 115, Tom. Fortuna, zast., box 207. Mesečna seja, vsako 2. nedeljo v mesecu.

"Proletarec" št. 37 v Lowellville, O., Rudolf Miglič, taj., Fr. Bruder, zast., box 236. Mesečne seje, vsako 1. nedeljo v mesecu.

Zastopnike krajevnih društev se naprosuje, če se je pomota urinila pri imenih, številkah ali pri dnevni mesečnih sej, da blagovole naznaniti tajniku Jednote.

Edina vinarna, ki toči najboljšje kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenjuokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer bodete točno postreženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

ZASLUGE.

NE LE LJUDJE DOBE ZASLUGE,

ampak tudi druge stvari, katere so poslone med svet kot zira-vila. Ako kedo ponuja slabo reč. ljudstvo kmalu izprevidi, malovrednost iste. Pred petindvajsetimi leti se je prvokrat začel prodajati in ponujati ljudstvu.

SEVEROV ŽELODČNI GRENČEC

katerega je ljudstvo hitro spoznalo za najboljšo zdravilo, zato ga vsak rad rabi v slučaju bolezni. Naloga Severovega Želodečnega grenčeca se je izvršila, in prodaja istega se je v zadnjih par letih ogromno pomnožila.

ROJAKI! Poskusite to toniko, ki zdravi neprebavnost, krč, žalčnico, oduren okus, in je izvrstno zdravilo za matere ter okrevance. Poslušajte kaj ljudje govore o Severovem Želodečnem grenčecu.

Zanesljiv.

"Severov Želodečni grenčec je v resnici ozdravil moj bolni želodec. Ko sem ga začel rabiti sem čudežno hitro ozdravil in krči mi več ne delajo preglavice. Sedaj sem zopet dobil dober okus do jedi."

Joseph Konieczki,
115 Moultry st. Pittsburg, Pa

Oživljujejo.

"Z veseljem vam javljam, da sem po zavžitju vašega slavnega Želodečnega zdravila ozdravel popolnoma. Sedaj sem zopet postal močen in zamorem delati vsak dan. Hvala vam za zdravila!"

Jan Rozanski,
877-31st Pl. Chicago, Ill.

Dober okus.

"Priporočam vsem ljudem Severov Želodečni grenčec, ter javljam, da je ozdravil mojo ženo in ji dal dober okus. Hvaležni smo vam vsi za vašo izvrstno zdravila, katera res zaslužijo vse pohvale"

Frank Houska,
Buena Vista, Mich.

VELIKA STEKLENICA \$1. SREDNJA STEKLENICA 50c. PRODAJA SE V VSEH LEKARNAH. AKO GA PA V LEKARNI NE DOBITE, PIŠITE PONJ NARAVNOST NA NAS

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.
Phone Canal 9 Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarto).

Denar se posojuje na posetva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Katoliški župnik kot tlačitelj ljudstva.

"Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe," s takimi besedami je odrešenik poslal svoje apostolje na vse kraje sveta z naročilom, naj delujejo povsod v smislu miru in sprave. "Ljubi sam sebe na stroške svojega bližnjega", pa je najbrže geslo g. župnika I. Krančiča v Grižah v Savinski dolini, in težko je breme njegovega "pastirskega gospodarjenja", katero tlači naše ljudstvo. Ko je njegov blagi in nepozabljivi prednik, kateri je bil vzoren duhovnik in v pravem pomenu besede odkritosrčni prijatelj ljudstva, zatisnil svoje oči je začel "vladati" v griški župniji sedanjí župnik prav v srednjeveškem smislu. Akoravno je njegov prednik skrbel za vse, ne da bi Boga razžalil in komu napravil škodo, akoravno se je novi gospod župnik mirno in brezskrbno vsedel v pripravljeno toplo gnezdo, ukrene on vedno nekaj novega, s čemur naše ljudstvo občutno zadene in razburi. Kmalo po svojem nastopu je dal navedeni župnik napraviti pri župniški hiši neko dostavbo in se izrecno izrazil, da se vrši dotično delo na njegove stroške. Komaj pa je bilo delo izvršeno, se je obrnil do oči in zahteval od teh povrnitev stavbnih stroškov, s famoznim utemeljevanjem. "Vi imate denarja, torej tudi lahko plačate!" Vsa njegova dosedanja dejanja pa je človekoljubni župnik kronal s sledečim senzacionalnim dogodkom. Prišlo mu je na misel, da je treba dosedanje dovolj prostore in močne župniške svinjake, kateri so bili poprej preveliki, nadomestiti z novimi, modernimi svinjaki. Ker pa je dobro vedel, da to ljudem ne bode všeč, da so zoper to, ker ne morejo uvideti potrebnosti nove stavbe in da smatrajo to novo stavbo za sitnobo gospoda župnika, se je "dobri pastir" obrnil do njemu iz gotovih virov vdanega načelnika cerkveno-konkurenčnega odbora, Štefana Guzeja, kateri je ukrenil po župniškovi volji. Nepotrebni svinjaki so se postavili, glede pokritja stavbenih in drugih stroškov pa niso bili v zadregi, vdarili so z bičem na ljudstvo! V občini Griže so se stavbni stroški vsled tozadevnega truda zveste ovčice in občinskega predstojnika Alojzija Šulerja davku pripisali in v mnogih slučajih eksekutivno iztirjali, v delu sosedne občine Petrovče, kateri spada h griški župniji, pa so dobili začuden posestniki od zgoraj navedenega Štefana Guzeja podpisane plačilne naloge z dan dostavbe že pottečen plačilnim rokom. V dotičnih plačilnih nalogah so se pa poleg določenega prispevka od vsakega posestnika tudi še zahtevale "obresti" za nazaj, čeravno pred dnevom dostavbe nihče ni vedel, da in koliko se od njega zahteva; ob enem se je vsakemu, ki ne bi takoj plačal, žugalo s takojšnjim brezobzirnim sodnijskim iztirjanjem predpisanih prispevkov za župniške svinjake. Pa še več. Občinski predstojnik sosedne občine Petrovče — tudi zvesta ovčica gospoda župnika, — čegar glavno posestvo ne leži v griški župniji, je prostovoljno prevzel eksekutivno iztirjanje posestnikom predpisanih prispevkov, in v lepem mesecu majniku t. l. torej o času ko je kmet brez krajcarja denarja, šla sta občinski sluga in neki cenilni mož od hiše do hiše z naročilom rubiti in eksekvirati posestnike za stroške neumne stavbe nepotrebni svinjakov našega dušnega pastirja!!! Kmet je večinoma zadolžen, delavec potrebuje svoj zaslužek, da sebe in svojo rodbino preživi, lanska letina je bila slaba, pa v kljub temu se glasi povelje: Plačati ali prodati zarubljeno blago za župniške svinjake! In mi reveži? Mi smo verni katoličani, a srce nas boli, grenke besede morajo slišati naši tlačitelji in marsikatera pest se je vzdignila proti onemu, kateri nas — mesto, da bi nas ljubil — tlači in preganja. Kakor se tukaj govori, namerava se bojda postavi

viti tudi še novo moderno župniško gospodarsko poslopje! Ako bi se to godilo, tedaj bi se dosedaj itak dovolj potrpežljivi kmetje takemu izmolzenju odločno ustavili!

Slika = dežele.

Iz Dolnjega Zemona se nam piše: Na binškošni ponedeljek sta ušla v Ameriko Janez Primc po domače Čače iz Jesena in Marija Logar iz Dol. Zemona. Janez Primc ima pridno ženo in devetero otrok, a zapustil je ženo in otroke ter odšel s svojo ljubimko v Ameriko. Tudi Marija Logar je omožena. Njen mož je pošten in skrben čevljar in dobrončen človek. Marija Logar je svojega moža vedno trpinčila in se prepirala z njim. S Primcem je imela že več let znanje. Vzlic temu je veljala za veliko svetnico. Če je prišel duhovnik koga previdet, je bila Marija Logar prva in glasno ragljala molitvice, hodila je vedno k maši in k spovedi, se plazila po božjih potih, nosila Marijo pri devetdnevni in bila sploh prava tercijalca. To ji pa ni branilo, da je imela več let z oženjenim možem in rodbinskim očetom ljubavno razmerje. Pri spovedi je pač lepo dobila odvžgo! Kdor "Narod" bere, ne dobi odvze; če pa omožena ženska mnogo let greši z oženjenim moškim, dobi vsak teden spriti odvze. Hujše demoralizacije kakor s to odvze so si je težko misliti. Vse pomiluje Primcovo ženo, ki jo je mož zapustil z nedoraslimi otroci.

Sramečljivost goriških duhovnikov je ravno tako velika kot ljubljanskih. V neki goriški izložbi so razstavljene slike in kipi, ki niso po volji rimskemu dr. Pavlici, zato vpijejo goriški klerikale, da se širi po Gorici pohujšanje. Prav kot v Ljubljani. Našim šenklaškim duhovnikom bi priporočali ob tej priliki, da dajo primerno pobarvati vse svetnike, zlasti pa svetnice v šenklaški cerkvi, ki jo zdaj popravljajo, ker bi se kaj lahko zgodilo, da bi se kako angeljsko bedro preveč natanko videlo, ker se doslej ni skoro nič videlo, če je sploh kaj naslikanega. Upamo, da bodo naši dušni pastirji, pred vsem seveda škof, uvaževali ta važen nasvet v obrambo svete čistosti in javne morale.

Zanimiv prirodni dogodek.

Poleg vasi Poljče pri Begunjah so dne 6. p. m. med 3. in 4. uro popoldne začeli ljudje na polju, kako je v gori kraj sv. Petra jelo bučati in počkati, kakor bi se lomilo skalovje. Prišlo je od vrha gore in se bližalo podnožju, bučalo in treskalo je pod zemljo v enomer, pri tem se je drevje v gozdu lomilo kakor med najhujšim potresom. Hkratu pa šine iz zemlje ognjen steber, ki se je spiralasto vil proti nebu, na svojem vrhuncu pa nesel hosto, ki jo je vrtil v zraku. Zatem pa se v ognjenem stebru začuje grom, kakor bi gora razpočila in bel dim se je zvalil po vzduhu. Vsled hudega zračnega pritiska je nastal tak vihar, da je vrigel nekega starčka, gredočega po cesti, na tla. Namesto izbruha se je našlo težko, čudno po smoli smrdeče črno kamenje. Poskrbljeno je, da se stvar znanstveno preišče po strokovnjaku geološkega zavoda na Dunaju. Pravijo, da je tod skrit gorak žveplen vrelc in da je vsled močnih žvepljenih plinov počila zemlja.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)

DR. RICHTER-JEV
ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Richterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
125 Pearl St. New York

POZOR ROJAKI!

Tem potom vas opozarjamo, da so zadnji čas ustali lažnjivi preroki, kateri med naše rojake razpošiljajo različna pisma in cirkularje, s katerimi tajno na nesramni način blatijo vse izkušene strokovnjake. Isti razpošiljajo tudi male ničvredne knjižice, obsegajoče le par strani, v katerih ne opisujejo bolezni, ker jih ne poznajo, ampak samo hvalijo sebe, tako, da so rojaki vsled tega popolnoma zbegani ter v slučaju bolezni več ne vedo, kam se obrniti in komu verjeti.

To je povod vedno naraščajoči se množini neozdravljenih rojakov, kateri so verujoč zgoraj navedenim dopisom takoj poverili svoje zdravljenje neizkušenim zdravnikom.

ZATORAJ ROJAKI SLOVENC! Pazite, komu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini more v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, kakor: bolezni na plučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekline noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljevanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolji, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Siifilis kakor tu li vse **tajne spolne bolezni moške in ženske** (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Oni katerim pa bolezen ni popolnoma znana, naj pišejo po obširno kujigo „Zdravje“, katero je napisal slavni **Dr. E. C. Collins M. I.** in katero dobi vsaki zastoj, ako pošlje nekoliko poštinih znamk ali mark za poštino.)

O resnici se lahko vsak prepriča ako se sam pismeno obrne na katerega koli ozdravljenih rojakov.

Ant. Klappel, Box 183, Barberton, O.

Spoštovani gospod in zdravnik

Dr. E. C. Collins

New York.

Leto je minilo, kar ste mi poslali Vaša zdravila, katera sem po Vašem navodilu porabil in se popolnoma ozdravil, da se še danes čutim popolnoma zdravega, za kar se Vam nešteto krat zahvaljujem.

Z vsem spoštovanjem

Jakob Zagar,

Box 131, Delagua, Colo.

Slavni doktor Collins M. I.

Vam naznanjam o bolezni mojega deteta, katero je popolnoma ozdravilo kar je Vaše druge medicine ponucalo, nobenih znakov bolezni ni več in noben mazulj se mu več ne izpušči. Sedaj je čisto popolnoma zdravo, toraj se Vam iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvaležna.

Ivana Šuma,

Box 87, Forest City, Pa.

Zatoraj rojaki! zakaj da bolujete in trpite? Vse vaše bolezni, trpljenja in slabosti točno odite v svojem materinem jeziku — natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pisno nazložite na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,
140 W. 34th St., New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. — Za tiste, kateri želijo sami osebno priti v ta zdravniški zavod, je isti odprt od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10 ure popoldne do 1. popoldne.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovico mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. VOKOUN,**
544 Blue Island Ave.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) **JAMOCI SE ZA 20 LET.**

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek — Elgin ali Waltham. **\$14.00**

Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovratne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

Willre

The Reliable Photograph.

391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 297

Niže podpisani priporočam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave. Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. **C. HOFBAUER.**

Nazdar rojaki!

Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

SALOON

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Mirko Vadina

priporoča bratom
Slovincem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovratna vina. Unijske smodke na razpolago. Vseemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena. Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Jakob Dudenhofer

VINOTRŽEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažna pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanji vlagatelj uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za navložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

**Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNARJAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovc, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Napis.**

Sultan si je nekega dne domislil, da bi dal nad vrati svojega harema napisati primeren napis.

Razložil je to svojim dostojanstvenikom ter jih prašal nasveta, kako naj bi se glasil ta napis.

A nobeden tih ni bil tako srečen, da bi sultanovi želji ugodil. Eden je predlagal "nebeški raj", drugi "hiša kreposti" itd. a vsi ti nasveti niso ugajali sultanu.

Slučajno je bilo na dvoru nekaj tučev in na te se je sultan obrnil s prošnjo, da bi mu primeren napis svetovali.

Eden tih tučev bil je tudi socijalist in tudi tega je sultan prašal za mnenje. Socijalist nekoliko pomislil, ter reče: Velikanstvo napišite: "eden za vse in vse za enega" s tem bodete pravo ukrenili.

In res zgodilo se je tudi tako.

Nová avstrijska gorska krdela.

Avstrija je sestavila nova gorska krdela, ki sestojijo iz 36 kompanij, a vsaka kompanija šteje 133 mož.

Te kompanije so v zimskem času nastavljene v mestah, ki so v bližini italijanske meje, čez poletni čas pa greje v hribe in gorovja na vaje.

Častništvo za novo krdelo je vže izbrano in sicer najboljši cele armade in določeni so le taki častniki, ki so sposobni za višja mesta.

Tudi možto je izbrano. Po večinioma so sami Slovenci, krepki in čili fanti. 4. brambovski polk, pri katerem služijo večji del Slovence, je tudi prestavljen v to krdelo, ki se imenuje "c. kr. strelski polk" in je lastnik tega cesar sam.

Naloga tih oddelkov je večinoma patroliranje, radi tega bode tudi oprava vojaštva drugačna. Mesto sedanjega tornistra bodo imeli le lahke nahrbtnike in mesto sedanjih pušk pa karabinarje.

Obleka jim bode plavkasto siva.

Čudna povest.

V občini Schaffhausen na Bavarskem je pred 26 leti izginila žena Widmeier. Poprej je bila opetovano "zamaknjena" ter je prorokovala tako čudne stvari, da so romali ljudje od daleč k njej, a duhovniki so s prižnic svarili vernike pred vedeževalko. Dne 20. januarja 1880 pa je hipoma izginila. Raznesla se je vest, da jo je hudič s štirimi črnimi konji odpeljal. Čudno pa je, da se oblasti niso prav nič brigale za govorico. Nedavno pa je naznanila sodišču pokojne hči, da leži mati že 26 let pokopana na vrtu za hišo. Umrla je hipno naravne smrti, a oče, ki je mislil, da je le zamaknjena, jo je položil v zofo na kateri je potem hči spala, ki pa trdi, da ni nikdar občutila najmanjšega mrtvaškega duha. Pozneje je mož pač uvidel, da je žena res mrtva, a tega si ni upal naznaniti. In tako so imeli ženo celo leto v zofi ter se je truplo posušilo v mumijo. Nato so jo imeli več let v neki čumnat, in šele po očetovi smrti sta hčeri dali skozi kuhinjsko okno popolnoma zrušeno truplo bratu na vrt, da ga je zakopal. Sodna komisija je res našla okostnjak na dotičnem mestu 20 cm. pod zemljo.

Vojaška vzgoja romunske šolske mladine.

Pri vojaški paradi povodom kraljevega vladarskega jubileja so se tujci najbolj čudili, ko so prikorakali takozvani šolski bataljoni. Učenci vseh vaških šol so namreč vojaško organizovani ter jih temeljito poučujejo posebni vojaški inštruktorji. Ne samo, da so popolnoma oboroženi, temuč se tudi vadijo streljati. Učenci več vasi skupno tvorijo bataljon, ki ima celo svojo ambulanco in dobro urejeno sanitetno kolono. Seveda imajo tudi trobentarje in bobnarje, v nekaterih okrajih pa celo popolno vojaško godbo. Vlada je ustanovila poseben inspektorat za vojaško vzgojo učencev, ker vlada upa na ta način znizati pozneje vojaško službovanje. Odpadlo bo namreč zamudno vezbanje novincev, kar izpolni skoraj celo prvo leto vojaške službe. Skraj vse gimnazije so preskrbljene celo s puškami ter se dijaki redno vadijo streljati.

Ljubinska drama.

Poročnik 14. polka Hugo Quinz je imel v Bregencu ljubavno razmerje s hčerjo nekega odnotnega bankirja, a zaljubljenca nista mogla pregovoriti bankirja, da bi jima dovolil se poročiti. Novembra 1. l. je bil poročnik premeščen v Inomost, odkoder je prišel na dopust v Bregenc, kjer si je v predmestju najel sobo. Tja ga je prišla obiskat izvoljenka ter sta zvečer 22. novembra pisala skupno bankirju pismo, v katerem sta ga pozvala, naj v dveh urah pošlje pismeno privoljenje za poroko ter podpiše pogodbo za kavcijo, ako tega ne stori, videl bo svojo hčer in poročnika le kot mrliča. Bankir v začetku pisma niti sprejeti ni hotel ter ga šele po daljšem obotavljanju odprl. Takoj je naprosil policijo, da mu je pomagala iskati, a preden so našli stanovanje zaljubljencev, bila sta že mrtva. Poročnik je ustrelil najprej izvoljenko, nato pa sebe. Dogodek je imel sedaj še odmev pri sodišču. "Vorarlberger Tagblatt" je namreč poročal o dogodku ter imenoval častnika morilca, ki je hotel poprej izsiliti denar. Zaradi tega obrekovanja je poročnikov oče, poveljnik hrvatskega orožništva, podpolkovnik Quinz, tožil odgovornega urednika, toda porotniki so ga oprostili.

Morilka iz usmiljenja.

Pred kratkim časom se je v Bordeaux izvršila jako žalostna družinska drama. Na policijsko postajo devetega okraja je prišla neka ženska, katere je bilo videti, da pristoja delavskemu sloju.

Vsa objokana in prepadena je pripovedovala, da je svojega moža umorila: Rekla je: "Moj mož je vže nekaj mesecev hudo bolan in bolezen ga neznosno trpinči. Zdravniki, kateri so bili pri njemu, mu ne morejo nič pomagati in tudi ne trpljenja olajšati. Vže več tednov ni zamogel moj mož nobene stvari zavžiti. Ko sem mu danes zjutraj podala na njegovo željo košček kruha, začel se je daviti in jaz vže nisem mogla več gledati njegovega strašanskega trpljenja. Vzela sem na to kuhinjski nož in iz usmiljenja sem svojega moža zabodla v srce."

Ko je končala s svojo pripovedjo, se je nezavestna zgrudila na tla.

Policija je šla potem v stanovanje, kjer je dobila moža vsega krvavega v poslednjih zdihlejih. Na potu v bolnico je pa umrl.

Kakor so sosedje pravili, sta bila zakonska vže 20 let poročena, ter sta se jako ljubila, sosebno pa žena je bila možu z ljubeznijo udana.

Mož je radi svoje boleznih moral zapustiti službo in oba sta bila v skrajni revščini.

Zdravniki so storilko preiskovali, ter spoznali, da je čin izvedla v obupnem položaju in najbrže jo bode sodišče oprostilo.

Nekoliko žalostne statistike mesta Chicago.

Povprečno se v mestu Chicago pripete na dan sledeči žalostni dogodljaji Vsaki dan dva samomora in en umor, vsaki 27 minut poulični rop, vsake tri ure ulom. Vsaki dan obsodi sodišče povprečno 26 oseb v več kot enoletni zapor radi manjših prestopkov pa statistika ne pove. Na dan je aretiranih po 100 oseb. Razporok se izvrši vsak dan povprečno 16. Gori vsaki dan po sedemkrat, a ambulanca ima povprečno na dan intervenirati v 21 slučajih.

Od vsake stotine prebivalcev je 5 tatov, toraj od 2 milijonov prebivalcev ima Chicago 50,000 uznovičev.

Lahko pač vzkliknemo: srečna Chicago!

Preveč denarja za maše.

V podružnici sv. Antona v Gorici je naznanil duhovnik, da ni treba nositi nekaj časa denarja za maše, ker ima nabranega toliko, da mora še dva meseca brati maše za dosejaj. dobljeni denar. Prav tam okoli je dosti revežev, ki so vsega potrebni — v podružnici pa je toliko denarja le za maše, da se ga brani duhovnik. Pa je še pošten, da je rekel, da naj ustavijo prinašanje — kdo drugi bi bil kričal: le nosite — le nosite!

Izgubljeni Bog.

Ponatis iz Slovenskega naroda.

V.

Takrat je umirala na Ostrožnem brdu Čehunova Meta. Delo in lakota sta ji bila najboljša in najzvestejša prijatelja v teku resnično mukotrpnega življenja. Dokler je bila pri močeh, delala je takorekoč noč in dan. Ko je postala stara, ter so ji opešale roke, se je javnost za njo nekako toliko brigala, kot se briga za starega psa, kadar crka za plotom. V tem pogledu je bila žival v človeški podobi; prava "res derelicta" človeške družbe!

V letih, ko je še delala, bila si je nabrala nekaj krajcarjev in naložila jih je bila na lično, temnorujavo knjizico hranilnice v Ljubljani. Naš gospod Peter pa je imel za take lične, temnorujave knjizice hranilnice v Ljubljani čudno razvito nos. Prav kakor kak fin prepehčar, kateremu ne odide niti zadnja prepehica v gostem prosu; ali pa kakor kak fin jazbecar, ki pripodi vsakega jazbeca globoko iz zemlje na dan! Vsako in tudi majnezatnejšo knjizico je zavohal v fari, in revico je preganjal toliko časa, da mu ni mogla odfrfotati. Izvohal je tudi lično knjizico Mete Čehunove. In brez težave jo je pregovoril, da mu je dala knjizico spraviti, z dostavkom se ve, da se Meta takoj odpove lastnini do te knjizice, in da jo sme gospod Peter, ne da bi bil zavezan, o tem komu kake račune pokladati, po Metini smrti po svoji lastni volji uporabiti za kake dobre namene, v prvi vrsti za prekorniste "skofove" zavode.

Bilo je že dobro poldrugo leto, odkar se je knjizica preselila h gospodu Petru. V tem so Meti opešale zadnje moči. Stroj se je čisto izrabil! Ker se gospoda ni upala prositi za knjizico — pač, pri neki priliki ga je prosila silno ponižno za "interes", ali gospod Peter jo je zavrnil, da je to "obljubljen" denar, katerega se ne sme nikdo več dotakniti — ker se torej gospoda ni upala poprositi za knjizico, pričela je sramežljivo beračiti. To se pravi, prihajala je v hiše, kadar je bilo kosilo, ali kadar je bila večerja. Molče se je vsedla na klop pri vratih, ter čakala, da so ji dali kake odpadke. In te je potem zavžila s slastjo, vzlic temu pa v enomer ugovarjala, da ni ničesar potrebna, in da je že doma jedla. No, ta "res derelicta" človeške družbe je pričela sedaj umirati!

Zadnje čase je stanovala v starem Posavčevem svinjaku, iz katerega so bili napravili za silo človeško bivališče. V stare stene so bili namreč izbili nekaj lukenj, in po tleh nabili nekaj desk. V kotu tega zaboja so zbili iz desk nekako ležišče, ga napolnili s slamo, in na to slamo je vrgla Meta dvoje raztrganih cunj in še nekaj bolj raztrgane odeje. Vse to si je Meta rešila iz valov življenja. Pač, rešila si je tudi staro, črveno mizo, katero je postavila tik postelje. A v kuhinji — v svinjaku ni smela kuhati — kuhala je v hiši pri gospodarju in za celo to stanovanje je Posavcu plačevala 2 gold. na leto — imela je še dva lonca, oškrbano skledo in leseno žličo. To zadnje še nekoliko z dratom zvezano!

Zadnje tedne že ni mogla več hoditi. Menda največ od lakote. Sramežljivi berači tudi v naših vaseh ne vživajo posebnega usmiljenja, posebno če so na sumu, da imajo denar v hranilnici. O Meti pa se je vedelo za gotovo, da ima denar v hranilnici.

Legla je torej in obležala je na svoji slami. Stara prijateljica je prihajala parkrat na dan, ji prinášala kako mrvice jesti, ter ji pomagala in malo postregla. Tako je prišlo, če ni hotela živa v zemljo, da je morala pričeti umirati. In umirala je resnično, brez hinavstva, kakor stari pes za plotom. Umirala je torej prav resnično in prav resnobno. In sosedje, ki so jo imeli po pravici na sumu, da ima denar v hranilnici, so se — po navadi tržaške "Edinosti" — zgražali nad

njo, češ: še v smrtni uri stiska svoje krajcarje in najpotrebnejšega si ne privoči.

Na binkoštni ponedeljek zvečer ji je postalo posebno hudo. In po gospoda so poslali. Sosedje pa so prihitele ter dvignile tanke koščice njenega telesca s slame. Posavka je posodila dvoje belih rjuh, da so korito-ležišče prevlekli z njima. Robavka pa je dala odejo, na kateri so se ometale pisane ročice s pisanimi tuzicami. Še celo staro črveno mizo so pregnili s prtom, in na njo so postavili sveči — bili sta edini v vas, in posodila ju je bogata Čepunka. Prižgali so tudi ruščo od Matere Božje s svetih Lušarij ter pričakovali gospoda. Okrog koče se je nabralo skoraj vse prebivalstvo z Ostrožnega brda in čakalo gospoda. Otroci so prižigali svečice, blagoslovljene na Svečnice dan. Dekleta so tu in tam zapela pobožno pesem. Može pa so tu in tam molili. Vse je pričakovalo gospoda!

V kočici na slamnatem ležišču pa je ležala ona, radi katere se je vse to godilo. Bilo ji je kakor nevesti, in svoji ročici, ki sta bili tako tanki, kakor je tanka najcenejša sveča pred oltarjem, je časih trepetaje izvlekla izpod roznate odeje, in dvignila je tudi glavo, ki je bila podobna nekakemu večjemu suženju, češnjevemu sadu, ter spregovorila k svojih postrežnicam:

"Nikoli se mi na zemlji še ni tako dobro godilo!"

In postrežnica jo je vprašala: "Čes kaj piti, revše? Nekaj hrušev vode je še tu."

Meta pa jo je zavrnila: "Ničesar več nočem. In tudi hrušev vode ne in naj je še tako dobra in sladka. Vidiš, Marjeta, gospod Jezus prihaja pod mojo streho. In z njim skupaj odidem z Ostrožnega brda, kjer se mi ni prav dobro godilo. Res, prav dobro se mi ni godilo! Morda me ne zavrže! Da bi le kmalu prišel, dasi nisem vredna, da stopi pod mojo streho!"

Tako je vse čakalo na gospoda. Ali gospoda ni hotelo biti. Končno se je družba razšla. Šele proti jedni po polnoči zažvenkljal je zvonček v dolu. In obhajilo je prišlo do Ostrožnega brda.

(Dalje prihod.)

MODERNI SUŽNJI.

Mi živimo v času odbojnega delovanja ali reakcije, v katerim se kapitalistični sloj na vse pretege trudi delavski sloj kolikor le mogoče podjarmiti in osužnjiti.

Čeravno se je suženjstvo in robstvo odpravilo, katero je bilo pač sramota za človeški rod, pa vendar obstoji še dan danes suženjstvo, ki se dosti ne razlikuje od starodavnega in kapitalist prav dobro zna in ve vporablja suženjstvo pod drugim naslovom — a naslov ne spremeni fakta, pač pa ga še tembolj pojasnuje.

Suženjstvo starodavnega časa so odpravili radi tega, ker so sužnji in robni pričeli s samostojnim protivnim nastopom, hotoč oprostive, ter ostreti se pritiskajočega suženjskega jarma. Boj za bojem se je vršil proti upravi, ki je človeka potisnila na živalsko stopnjo in res doseglo se je to, da se je suženjstvo tolikanj omejilo, da se človek ni prodajal kakor živina na javnem trgu in od tega časa je tudi ime "suženj ali rob" odpadlo in lastninska pravica do enega ali drugega ni več obstajala. Kljub temu se pa dan danes suženjstvo še izvaja in mesto imena "suženj" se danes vporablja moderni naziv, delavec hlapec, nastavljenec itd. mesto kupne cene je danes delavska pogodba, mesto prodaje suženjev — odpustitev. Dejanski je delavec pričel uživati prostost le toliko časa, dokler je bil brez dela, a ta prostost ni bila srečna in zlata, kajti spremljal jo je glad in pomankanje. Če je hotel delavec jesti, piti, imeti stanovanje in se oblačiti, če ni hotel v bedi poginiti, mu ni preostajalo drugega, kakor zopet se prostovoljno ukleniti v jarem suženjstva, in svoje moči posvetiti in pripustiti kapitalu.

Svoječasno so pazniki mučili sužnje, jih pretepali z biči, dan danes pa modernega sužnja biča glad in ta muka presega velikokrat vse muke, katere so morali v prejšnjih časih sužnji prestati.

Kaj je dan danes delavec? Ali ni moderni suženj? Poglejmo delavce na farmah. Se li znabiti postopa z njimi drugače kakor s sužnji. Z delom mora pričeti ob 4 urah zjutraj. Opoludne je toliko prost, da zavžije hitro slabo hrano.

A zvečer si pa lahko ob 9 uri, če ne še pozneje, poišče svoje trdo ležišče. Kako pa farmer z njim ravna? Da prav po suženjsko!

Poglejmo druge delavce po tovarnah, rudokopih itd., ali niso ti sužnji. Nadzorniki sicer ne vihtijo biča nad delavskimi glavami, pač pa jih priganjajo, vporablajoč najostudnejše psovke, k delu in delaj kakor črna živina, še ne ne bodeš ustregel ohojemu nadzorniku.

Sužnji starodavnega časa so ostreli jarem suženjstva z uporom, zakaj bi pa dan danes moderni suženj ne mogel tega storiti.

Prejšnji sužnji so se združili in združeno se pričeli bojevati za osvobodjenje. Moderni suženj — ali ni tudi tebi dana enaka pravica, ali nimaš znabiti poguma izbojevati si prostost in svobodo!

Glej! v Tvojem boju dobiš podporo, stojijo ti na strani bojaželjne vrste sotrpinov, ki enako s Taboj hrepen po osvobodjenju iz suženjskega jarma. Ustani! Vrzi od sebe suženjski oklep, nastopaj združeno v boj za Tvoje pravice, ki so tudi pravice Tvojih soterpinov. Ustrajaj s pogumom in dosegel boš svoj cilj — prostost in svobodo.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20 50
Temu je pridjati še 10 centov za poštino.

Obliži (flajstri) in enakosti so zastarele in neporabne. Protirevmatizmu in terganju vporabljam edino le "Anker Pain Expeller". Ta odstrani take bolečine in pomiri živce, ki provzročajo živčne bolezni. 25 in 50 centov.

VODAK-ova GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabavo in dvorane za zborovanja.
TELEFON CANAL 7641

Zastoj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

Vaclav Donat

Izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle St

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 4373

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografični atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12 julija, obrestujem s 1. July naprej.
Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRETO DO 8 URE ZVEČER.

Telefon urada Main 39.
Telefon stanovanja 298—Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovanom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in betoljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

COLORADO SLOVI PO SVOJI RODOVITOSTI.

NAJUGODNEJŠA VOŽNJA
V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

v ožnja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitnejša dežela pod soncem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Pišite po vožne listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A. R. C. NICHOL, General Agent
Denver, Colo. 242 Clark Str., Chicago.